

VALALICKÉ NOVINKY

Ročník XXVIII., 31. 10. 2022
Číslo 3, bezplatne
www.valaliky.sk

Oddychová zóna na Podlesnej ulici

Začiatkom novembra 2022 naše deti spoločne s pánom starostom Petrikom slávnostným prestrihnutím pásky otvorili krásny areál na Podlesnej ulici, kde si budú môcť všetci na kvalitných plochách zahrať basketbal, futbal, zabehať si, vyhrať sa na detských preliezkach, využiť workout park, či len tak si posediť a porozprávať sa s priateľmi, susedmi, spolužiakmi na čerstvom vzduchu.

Foto na strane: Dušan Kmec

Z PRACOVNÉHO STOLA STAROSTU

Tohtoročná jeseň bola v znamení komunálnych volieb. Chcem sa poďakovať všetkým voličom, ktorí prišli voliť a vyjadrili tak svoj názor. V rámci volebnej kampane

zazneli rôzne názory, nápady a podnety ako ďalej spravovať našu obec. Pomerne veľkou témou bolo vytváranie podmienok pre voľnočasové aktivity, tvorba verejného priestoru, jeho údržba, čistota a všeobecne vytváranie lepších podmienok pre stretávanie a spoznávanie sa ľudí. V tomto zmysle máme pripravené, resp. pripravujeme projekty. K tejto téme patrí aj zlepšovanie spolupráce s športovými klubmi, občianskymi združeniami, folklórnymi súborami, ...

Finančne a časovo náročnejšie sú stavebné projekty na

rekonštrukciu obecných budov. Mám na mysli budovu škôlky, rozšírenie základnej školy alebo generálnu opravu budovy pošty. Tu je našou úlohou „zohnať peniaze“. Pozorne sledujeme výzvy z Plánu obnovy, ale aj iné grantové schémy.

V súvislosti s rastom cien energií musíme neustále hľadať možnosti zníženia spotreby vo verejných budovách, ako aj verejného osvetlenia. Cesta vypínania osvetlenia v nočných hodinách sa mi nezdá najlepšia a pristúpili by sme k nej len ako ku krajnému riešeniu.

No a pred nami je náročné obdobie, keď sa začne s výstavbou automobilky na našom katastrálnom území. Ešte pred tým prebehne posudzovanie vplyvov na životné prostredie, v procese ktorého by sa mali rozplynúť pochybnosti o environmentálne „čistých úmysloch“ investora, ako aj o rozsahu sprievodných, hlavne dopravných, investícií.

Gratulujem novozvoleným poslancom, teším sa na spoluprácu a verím, že volebné obdobie, ktoré je pred nami bude úspešné pre všetkých občanov našej obce. **Štefan Petrik**

Výsledky komunálnych volieb 2022 v obci Valaliky

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní - 1 322 (38 % účasť z celkového počtu voličov).

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce - 1301 hlasovacích lístkov.

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na starostu obce podľa poradia na hlasovacom lístku:

Ing. Bortáková Karolína - 114 hlasov

Mgr. Drotár Drahošlav - 64 hlasov

Ing. Petrik Štefan - 1 123 hlasov

Za starostu obce Valaliky bol zvolený: Ing. Štefan Petrik
Kandidáti, ktorí boli zvolení za poslancov obecného zastupiteľstva podľa volebných obvodov a v ich rámci v poradí podľa počtu získaných platných hlasov:

Volebný obvod č. 1

Vladimír Hudák, Ing. - 307 hlasov

Jozef Klučár - 306 hlasov

Tomáš Vindt, Ing., PhD. - 302 hlasov

Jozef Kacvinský - 201 hlasov

Volebný obvod č. 2

Juliana Arvaiová, Ing. - 200 hlasov

Matúš Vyrostopko, PhD., PhD. - 170 hlasov

Miroslava Pastorová, Ing. - 128 hlasov

Volebný obvod č. 3

Ondrej Palenčár, Ing. - 176 hlasov

Paulína Kacvinská, Bc. - 128 hlasov

Volebný obvod č. 4

Miroslav Timko - 114 hlasov

Jozef Gába, Ing. - 101 hlasov

Skrášľujeme obec

V súčasnom trende vývoja sú obce vystavované vyšším požiadavkám obyvateľov obce. Aj prevádzkové oddelenie obce sa snaží zlepšiť život našich občanov tak, aby bola obojstranná spokojnosť. Určite ste si všimli, že na Podlesnej ulici vznikol relaxačný areál pre najmenších a aj pre skôr narodených. Výstavba prebiehala v čase najväčších horúčav a preto bolo potrebné porast polievať. Tejto úlohy sa k spokojnosti zhostili pracovníci prevádzky, ktorí zelený porast pravidelne aj cez víkendy zalievali. V súčasnosti je areál už v plnej prevádzke. Dodatočným osadením lavičky pri križi ešte splníme požiadavku občanov. Verím, že tento pekný areál bude slúžiť k spokojnosti a nedôjde k poškodeniu objektu, tak ako sa to už dvakrát stalo. Aj ekológii venujeme zvýšenú pozornosť, čo sa prejavuje hlavne odstraňovaním nežiaducich skládok v okolí obce a v obci. Je nepochopiteľné, že v okrajových častiach obce vznikajú nelegálne skládky aj

napriek tomu, že je možnosť po dohode s prevádzkovým oddelením tento odpad zlikvidovať. Tieto nelegálne skládky vznikajú hlavne pri ceste na „Radiov“ a v okolí bývalých štátnych majetkov. Zaujímavé je, že nám občania stále poukazujú na vyhodnený odpad, ale ešte ani raz nám neoznámili žiadneho previnilca.

Veľkú pozornosť venujeme aj vysádzaniu stromčekov a okrasných drevín v obci. Vysadili sme stromčeky na Abovskej ulici, pri zdravotnom stredisku, na futbalovom ihrisku a v niektorých častiach obce. Okrasné dreviny sme vysadili na

Okružnej ulici, Kokšovskej ulici, Kostolnej ulici a Na Homôlke.

Pre mamičky s deťmi pripravujeme rekonštrukciu „Detského sveta“ - ihriska za kostolom. Celkovou úpravou prejde celý areál a veríme, že bude spĺňať všetky požiadavky moderného centra oddychu a relaxu našich najmenších.

Za pripomienku stojí aj stav chodníkov na Hlavnej ulici, ktoré rekonštruujeme tretí rok. Blížime sa k ukončeniu, ale závisí ešte od počasia a iných faktorov, či túto opravu ukončíme ešte tohto roku. Takúto opravu si vyžadujú ešte ďalšie chodníky v obci, hlavne na Kokšovskej ulici, ktorá sa bude realizovať začiatkom jari budúceho roka.

Pre zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky sme osadili reflexné stĺpiky na Hlavnej ulici pri výjazde zo Zvoničnej ulice (oproti zubnej ambulancii). Toto opatrenie bolo potrebné, nakoľko niektorí šoféri parkovali tak, že bránili výhľadu vozidlu vychádzajúcemu zo Zvoničnej ulice smerom do Geče. Veríme, že osadenie stĺpikov pomôže vodičom v bezpečnom výjazde.

Text a foto: Jaroslav Janočko

Daň z nehnuteľností

Priznanie k dani z nehnuteľností si podáva daňovník, ktorému vznikla povinnosť k dani z nehnuteľností, (kúpili ste dom, pozemok...) t. j. v priebehu uplynulého roka sa stal vlastníkom, správcom, nájomcom alebo užívateľom nehnuteľností, ktorá je predmetom dane z nehnuteľností, a to 1. januára zdaňovacieho obdobia nasledujúceho po zdaňovacom období, v ktorom daňovníkovi vznikla táto povinnosť.

Zánik daňovej povinnosti
Daňová povinnosť zaniká 31. decembra zdaňovacieho obdobia, v ktorom daňovníkovi zanikne vlastníctvo, správa, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti.

Chcem upozorniť daňovníkov obce Valaliky, ak ste uplynulý rok predali pozemky, ktoré vykúpila firma Valaliky Industrial Park s.r.o., ktoré ste mali priznané a vyrubovali sme Vám za tie pozemky (väč-

šinou ide o ornú pôdu) každoročne daň z nehnuteľností, je Vašou povinnosťou najneskôr do 31. januára 2023 podať daňové priznanie na ZÁNIK daňovej povinnosti, a to miestnemu správcovi dane z nehnuteľností - buď osobne v kancelárii daní a poplatkov, alebo poštou na adresu Obecného úradu. V prípade otázok nás kontaktujte na tel. č. 055/2028954, alebo e-mailom: dane@valaliky.sk

Zber zmesového komunálneho odpadu

Na základe podnetu od pracovníkov spoločnosti Kosit, a.s., ktorí vykonávajú v obci Valaliky zber komunálneho odpadu, chceme upozorniť na obsah zbernej nádoby pri zbere zmesového komunálneho odpadu, ktorý sa vykonáva v obci Valaliky každú páru streda.

Do smetnej nádoby na zmesový komunálny odpad nepatrí:

- papier, sklo, plast, tetrapaky, plechovky od nápojov a konzervy - patria do triedeného zberu
- stavebný odpad, hlina
- nebezpečný odpad - farby, laky, chemikálie, oleje
- lieky
- zelený odpad zo záhrad - tráva, listie, konáre, kvety, burina
- kuchynský odpad - zvyšky jedla, ovocia, zeleniny
- kuchynský olej
- popol, zemina, zvyšky zvierat
- elektroodpad, žiarovky

Do smetnej nádoby na zmesový komunálny odpad patrí:

- odpad, ktorý nevieme vytriediť, napr. plienky, vlhčené utierky, dámske hygienické potreby,
- jednorazové rúška a rukavice,
- staré šatstvo, ktoré už nie je vhodné na ďalšie použitie.

Pracovníci spoločnosti Kosit, a.s. nie sú povinní obslúžiť smetnú nádobu, ktorá obsahuje to čo tam nepatrí a v takomto prípade

sa môže stať, že smetná nádoba zostane po zbere nevyprázdnená.

V prípade otázok ohľadom správneho zaradenia, zneškodnenia, alebo vývozu odpadu kontaktujte Obecný úrad Valaliky, Referát daní a poplatkov, t.č. 055/2028954.

Čo robiť ak nám pracovníci spoločnosti Kosit, a.s. ich zavinením poškodia pri zbere smetnú nádobu ?

- čo najskôr poslať fotky, meno, adresu, telefónny kontakt ohľadom poškodenej nádoby na mail: poplatky@valaliky.sk. Tieto údaje obec zasiela následne spoločnosti Kosit, a.s., ktorá vyhodnotí reklamáciu.

Pracovníci spoločnosti Kosit, a.s. nie sú povinní obslúžiť smetnú nádobu, ktorá je veľmi poškodená. Občania by nemali vykladať poškodené smetné nádoby, s ktorými je problematická manipulácia, napr. chýbajú úchytky, dvierka alebo plechové nádoby, ktoré sú značne skorodované. Vzniká problém pri samotnom vyprázdňovaní nádoby alebo hrozí, že smetná nádoba bude zlisovaná v zberovom vozidle.

Obec Valaliky zároveň informuje, že na zber zmesového komunálneho odpadu by domácnosti mali používať plastové alebo ple-

chové zberné nádoby o objeme 120 l. Iný typ zberných nádob, napr. o objeme 240 l, alebo 1100 l pri poškodení zo strany spoločnosti Kosit, a.s. bude vyreklamovaný a vymenený len za klasický 120 l typ zbernej nádoby.

Dá sa zakúpiť zberná nádoba na zmesový komunálny odpad na Obecnom úrade Valaliky?

- áno, aktuálna cena je 29,40 €/ks - čierna plastová nádoba s dvomi kolieskami o objeme 120 l. Občan si zadováži smetnú nádobu na vlastné náklady. Ak nepostačuje jedna smetná nádoba, domácnosť prehodnotí počet smetných nádob. Domácnosť, ktorá pravidelne triedi odpad, nepotrebuje viac ako jednu až dve smetné nádoby. Nevykladajú sa vrecia k smetnej nádobe.

Upozornenie - čipovanie smetných nádob na zmesový komunálny odpad

Obec Valaliky žiada tie domácnosti, ktoré nenahlásili informácie potrebné k začipovaniu smetných nádob /počet a typ smetnej nádoby/, aby tak urobili do konca tohto roka. Môžu tak urobiť na t.č. 055/2028954, alebo na e-mailovej adrese poplatky@valaliky.sk.

Sociálna práca v teréne

Naša kancelária terénneho sociálneho pracovníka sa aj naďalej venuje problémom našich „spoluobčanov - Ukrajincov“, ktorí v dôsledku vypuknutia vojny na Ukrajine ostávajú naďalej v obci Valaliky. Spočiatku sme ich mali 24, no neskôr sa začali vracat' k svojim blízkym najmä na východnú Ukrajinu (oblasť Užhorodu a okolie). No 14 ľudí aj naďalej potrebuje našu pomoc. Sú to matky s malými deťmi, starobní dôchodcovia, ktorí sú nezamestnateľní. Hoci dostávajú dôchodky zo svojej domoviny, prepočtom na naše eurá sú to nízke sumy. Prostredníctvom UPSVaR sú zapojení do nášho sociálneho systému. Majú nárok na dávku v hmotnej núdzi vo výške 68,80 eur. Aj naďalej spolupracujeme s červeným krížom, ktorý raz mesačne zabezpečuje trvanlivé potraviny.

Kancelária terénneho sociálneho pracovníka sa primárne venuje sociálne znevýhodneným občanom v obci. S prichádzajúcou zimou nás oslovili najmä matky malých detí o zabezpečenie zimného šatstva a obuvi.

Touto cestou by sme chceli poprosiť obyvateľov obce o pomoc pri zabezpečení detského zimného šatstva a obuvi, ale aj trvanlivých potravín.

Kolektív TSP/Valaliky

Nová zvučka obecného rozhlasu

Určite ste si všimli, že sa vám od septembra v obecnom rozhlase hlásime novou zvučkou. Autorom hudby, textu aj spevu je Patrik Arvai. Autorovi ďakujeme a prajeme všetko dobré a veľa tvorivých nápadov.

SPOMÍNAME

Štefan Varga, Ján Dvorožník, Marta Bakšiová, Terézia Oleárová, Irena Koleničová, Jozef Horváth, Paulína Hudáková

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva Valaliky

Ustanovujúce zasadnutie zástupcov novozvolených orgánov obce sa uskutočnilo v sále Kultúrneho domu dňa 16. novembra 2022.

Zložením sľubu sa staronový starosta obce Ing. Štefan Petřík ujal svojej funkcie. Rovnako tak poslanci, ktorými sa stali za časť Buzice Ing. Vladimír Hudák, Jozef Klučár, Ing. Tomáš Vindt, PhD a Jozef Kacvinský. Za časť Bernátovce Ing. Juliana Arvaiová, PhDr. Matúš Vyrostko, PhD. a Ing. Miroslava Pastorová. Za časť Všechsvätých Ing. Ondrej Palenčár a Bc. Paulina Kacvinská a za Košťany Miroslav Timko a Ing. Jozef Gába. Novozvolení poslanci zastupiteľstva zriadili komisie, a to Finančnú komisiu, Komisiu pre kultúru a šport, Stavebnú komisiu, Komisiu na vyhodnocovanie cenových ponúk a Komisiu na ochranu verejného záujmu.

V už ukončenom funkčnom období sa poslanci zastupiteľstva stretli ešte trikrát. Hlavnou témou na augustovom zasadnutí bolo schvaľovanie nového územného plánu obce. Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2022 o vyhlásení záväznej časti Územného plánu obce Valaliky, ktorým sa vymedzujú záväzné časti Územného plánu obce Valaliky nadobudlo účinnosť 26.9.2022. Územný plán obce je kompletne zverejnený na webovej stránke www.valaliky.sk. Na tomto zasadnutí starosta obce informoval o rekonštrukcii strechy Športovej haly, na ktorú obec získala dotáciu z Fondu na podporu športu. V rámci projektu boli v hale vymenené aj svietidlá. Na základe výsledku petície za zmenu dopravného značenia na Abovskej ulici, bude toto upravené spôsobom, že z Abovskej ulice sa stane jednosmerná cesta v smere od predajne Fresh na Hlavnej ulici.

V auguste prebiehala súťaž na výber dodávateľa na uskutočnenie rekonštrukcie detského ihriska za kostolom. Dnes sa už projekt realizuje a pozostáva z troch stavebných objektov, a to stavebných prác a terénnych úprav, osadenia hracích prvkov a modernizácie súčasných hracích zostáv. Prostredníctvom zamestnancov obce sa uskutočnila na detskom ihrisku oprava steny na budove, ktorú využíva škola. Táto sa má využívať pre účely premietania. V budúcom roku sa plánuje výstavba parku na Slnecnej ulici a rekonštrukcia budovy, v ktorej sídli pošta. Tohto času je už ukončená aj výstavba osvetlenia na cintorínoch v časti Buzice a Bernátovce. Na návrh poslanca Ing. Vindta, PhD. na zriadenie venčiska pre psov na verejnom priestranstve medzi Kokšovskou a Čorgovskou ulicou, starosta obce preverí túto možnosť s hygienikmi. Poslankyňa Jakobová navrhla odkúpiť do vlastníctva obce nehnuteľnos-

Foto: vizualizácia rekonštrukcie pošty

PRESTAVBA BUDOVY OBČ. VYBAVENOSTI VO VALALIKOCH (POŠTA, POTRAVINY) INVESTOR: OBEC VALALIKY
ARCHITEKTONICKÁ ŠTÚDIA, 8/2022 © ING.ARCH. PAVEL ŠIMKO
SPOLUPRÁCA: ING.ARCH. MIROSLAV BELIČÁK

ti, kde mala prevádzku spoločnosť Stavbár Klub, a to za účelom rozšírenia verejného priestranstva parku prof. Hlaváča. Týmto návrhom sa poslanci zaoberali aj na ďalšom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 31. augusta, pričom boli schválené finančné prostriedky na nákup nehnuteľnosti. Na tomto zasadnutí prebiehala voľba hlavného kontrolóra obce, pričom zvolená bola Mgr. Jolana Kokardová. Na septembrovom zasadnutí starosta obce informoval o revitalizácii parku na Podlesnej ulici. Po výsadbe drevín a trvaliek boli osadené hracie prvky pre deti a vonkajšie zostavy pre cvičenie vlastnou váhou. Do parku sme ešte zakúpili stojan na bicykle, ktorý bude osadený v najbližších dňoch. Obci bol schválený projekt na rozšírenie kapacity Materskej školy v celkovej výške oprávnených výdavkov 450 000 €.

Dôležitým projektom, na ktorý zatiaľ obec nemá možnosť žiadať o poskytnutie dotácie, nakoľko nebola vyhlásená výzva na predkladanie žiadostí, je rozšírenie kapacity Základnej školy. Aj v súvislosti s plánovaným príchodom investora do priemyselného parku je pre obec zásadné, aby v budúcnosti mohli byť priestory školy rozšírené pre potreby novej školskej jedálne a tried. Na projekt rozšírenia kanalizácie a vodovodu bolo Okresným úradom Košice – okolie bolo vydané povolenie na uskutočnenie vodnej stavby. Projekt pozostáva z piatich sta-

vebných objektov, a to rozšírenie kanalizácie ul. Poľná, rozšírenie kanalizácie a vodovodu ul. Športová, rozšírenie kanalizácie a vodovodu ul. Pri studničke a rozšírenie kanalizácie a vodovodu ul. Rosná. Povolenie, ktoré už nadobudlo právoplatnosť, bude spolu s projektom odovzdané Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, ktorá ho môže zahrnúť do svojho plánu investičnej výstavby.

Na septembrovom zasadnutí poslanci schválili navýšenie dotácie pre Futbalový klub FC Valaliky o 4 000 € z dôvodu postupu mužstva do vyššej súťaže ako aj vzniku nových detských kategórií. Aj bedmintonisti budú mať v rozpočte viac zo zdrojov obce, a to o 700 €, ktoré plánujú použiť na náklady súvisiace so zvýšeným počtom tréningov v Športovej hale. Poslanci schválili aj odkúpenie pozemkov a stavieb, kde sídlil Stavbár Klub, za cenu 170 000 €. Plánuje sa tu výsadba zelene, pričom oplotenie a stavby, ktoré sa nedajú využiť, budú zbúrané. Zbúraním oplotenia dôjde k sprehľadneniu križovatky na uliciach Hlavná a Kostolná. Starosta obce informoval o plánovanom rozšírení kamerového systému v obci o 10 kamier. Kamery budú umiestnené na vjazdoch a výjazdoch z obce, v parku prof. Hlaváča, na detskom ihrisku pri kostole, v parku na Podlesnej ulici, na verejnom priestranstve pri potravinách u Jakaba.

Jana Pelegrin

Kadlubek v zahraničí

Už 23 rokov si na Morave Slováci, ktorí sú roztrúsení po celom svete, pripomínajú krásu tradícií na medzinárodnom festivale slovenského folklóru.

Toto podujatie pod názvom - Jánošíkov dukát, sa konal 5. - 7. augusta 2022 v Českej republike v skanzene mestečka Rožnov pod Radhoštěm. Medzi pozvanými vystupujúcimi bola aj folklórna skupina Kadlubek z Valalík, ktorá prezentovala krásu našich abovských zvykov. Členovia Kadlubku vystúpili na viacerých pódiiach ako sólisti s ukážkou našich tradičných tancov, ale najmä na veľkej scéne, kde boli súčasťou galaprogramu spolu s ostatnými nositeľmi tradícií a folklórnymi súbormi z Košíc a okolia. V súťaži v mútení masla reprezentovali Slovensko práve dievčatá z Kadlubku a získali pochvalu za najkvalitnejší produkt. Pozitívne ohlasy sú dôkazom, že náš miestny folklór si ľudia obľúbili aj za hranicami Slovenska. V online televízii si galaprogram pozrelo niekoľko stotisíc divákov a priamo na podujatí boli prítomní viacerí členovia vlády Českej republiky. Ohlasy na naše vystúpenia boli naozaj veľmi pochvalné a pre mnohých z nás to bolo zadost'učinenie po dvojročnom covidovom obmedzovaní.

Jeseň plná folklóru

Po dlhých a náročných obmedzeniach sa roztrhlo vrece s rodinnými oslavami a svadbami. FSK Kadlubek a Kadlubček svojím vystúpením skrásil viaceré z nich, z čoho sme mali veľkú radosť. Za zmienku však stoja väčšie podujatia, ako sú určite Abovské folklórne slávnosti, ktoré sa konali 11. septembra v Skároši. Valaliky mali svoje zastúpenie hneď dvakrát. Dievčatá a chlapci z Kadlubčeku divákovi zatancovali, zaspievali a zahrli zábavnú scénu „Na lúke.“ V spolupráci s folklórnym súborom Borievka a detským súborom Hanička z Košíc ponúkli členovia folklórnej skupiny Kadlubek program abovských svadobných zvykov. Na veľkom pódii bol prezentovaný tanec „Do šaflíka“ a Čardáš z Valalík.

Na naše veľké potešenie sme opäť mohli pomôcť pri organizácii Valalickej krojovanej parády 25. septembra. Odspievali sme loreťánske litanie vo farskom kostole a sprievodom sme sa presunuli do kultúrneho domu, kde sme spoločne so ŽSS Paradne ňevesti zahrli scénu Rajbaňe. A už premýšľame, čo si pripravíme na budúci ročník.

Potešilo nás pozvanie predstaviť sa na výročí založenia Mostného obvodu Železníc Slovenskej republiky 5. októbra v Gloria Pa-

lace v Košiciach. Obohatili sme ich výročie našim speváckym a tanečným vystúpením, kde sme zviditeľnili Valaliky, no zároveň sme programové číslo spestrili o tance z viacerých východoslovenských regiónov.

A na záver ešte jedno milé vystúpenie pre seniorov pri príležitosti mesiaca úcty k starším. 15. októbra 2022 sme vystúpili v dedinke Nový Salaš. Potešili sme starých svojimi tancami. Spoločne sme si s nimi aj zaspievali a veríme, že sa nám podarilo potešiť ich v jeseň života. Ich dojaté tváre boli pre nás veľkou odmenou a veľkým povzbudením, aby sme pokračovali v šírení našich tradícií.

Text a foto: Pavol Kacvinský

U nas na valal'e

Láska k tradíciám a k našej dedine sme oslávili v posledný septembrový víkend tradičným podujatím ľudovej kultúry – Valalická krojovaná paráda. Pod názvom „U nas na valal'e“ sa v nedeľu 25. septembra 2022 uskutočnil už 15. ročník. Najprv sa uskutočnila „Večeňa“ v kostole so spevom a modlitbami. Podujatie potom pokračovalo sprievodom folklórnych súborov od farského kostola do Kultúrneho domu vo Valalikoch, kde pokračoval program, v ktorom vystúpili so svojím programom FSK Kadlubek a Kadlubček, ŽSS Paradne ňevesti,

MSS Bakšanske parobci z Kokšov Bakše a DFS Hanička z Košíc. Domáce skupiny sa predstavili aj spoločným zvykoslovným pásmom – „Rajbaňe.“ Celé podujatie sa nieslo v duchu prezentácie tradičných zvykov, spevu, tanca, remesiel a jedál. Nechýbali tvorivé dielne pod vedením zručných remeselníčiek pani Eriky Vraniovej z Čecejoviec a Evy Horváth zo Sene. Podávala sa fazul'ová polievka, zemiakové placky (gugle), kysnuté koláče a zabijačkové výrobky.

Pavol Kacvinský
Foto: Dušan Kmec

Parádne nevesti reprezentovali valalický kroj

Rok 2022 bol veľmi bohatý na rôzne folklórne udalosti, akcie, podujatia.

Aj Parádne nevesti boli plne vyťažené. Celé leto v jednom kole, prichádzala ponuka za ponukou, bolo z čoho vybrať. Jednou z najatraktívnejších akcií bolo pozvanie do Banskej Bystrice. 1. Septembar - Deň kroja v Banskej Bystrici, 5. ročník. Splnil sa im sen. Parádne nevesti sa stali súčasťou osláv slovenského kroja. Predviedli svoju parádu, aj svoje umenie, pretavené do spevu. Zišlo sa tam celé Slovensko a s hrdosťou môžu konštatovať, že o "naš valalický

kroj" bol nemalý záujem. V kútiku duše veria, že sa im to podarí aj na budúci rok a ďalej budú šíriť dobré meno

našej obce, jej kroja, zvykov a piesní.

Margita Ivanová
Foto: Jozef Mikulák

Pripravujeme výstavu

Komisia pre kultúru a šport plánuje pri OZ počas adventu vo veľkej sále KD Valaliky výstavu betlehemov. Od 11. decembra do 18. decembra 2022. Do 9. decembra 2022 môžete doniesť aj svoje betlehemy do obecnej knižnice, alebo niektorému z členov kultúrnej komisie. Tie tak budú tiež súčasťou výstavy.

Nový školský rok v materskej škole

Úspešný štart v novom školskom roku máme za sebou. K spokojnosti sme zvládli adaptačné problémy novoprijatých, hlavne malých detičiek. V tomto školskom roku k nám nastúpilo do materskej školy 65 nových detí. Boli prijaté všetky deti z obce, ktorých rodičia v čase zápisu podali žiadosť o prijatie ich dieťaťa do materskej školy. Kapacitu materskej školy k začiatku škol-

ského roka máme naplnenú. V materskej škole máme spolu 156 detí, ktoré sú rozdelené do siedmich tried. Z nich 63 detí plní povinné predprimárne vzdelávanie (41 detí na Poľnej a 22 detí na Hlavnej), z toho 9 detí pokračuje v plnení povinného predprimárneho vzdelávania (5 na Poľnej a 4 na Hlavnej). V kmeňovej materskej škole na Poľnej máme 112 detí, ktoré sú rozdelené podľa

veku do piatich tried. Elokované pracovisko na Hlavnej navštevuje 44 detí, ktoré sú rozdelené tiež podľa veku do dvoch tried. Po zvládnutí adaptačných problémov sa nám život v materskej škole postupne dostáva do pestrejšej podoby. Prispel k tomu aj ujo Ľubo hudobnou rozprávkou O šikovnom krajčírikovi, a tiež aj herci z divadla Cilililing s divadielkom O zázračnej kapse. Plač vystrie-

dala radosť a úsmev na tvárach detí. Už teraz sa všetci tešia na ďalšie takéto milé stretnutia. Veríme, že školský rok bude pre nás úspešný a že deti v pozitívnej atmosfére prostredníctvom hier a zábavy budú nadobúdať nové vedomosti, získavať skúsenosti a prežívať v materskej škole radostné a nezabudnuteľné detské chvíle.

Renáta Timková
Foto: Emília Dobošová

Zo života základnej školy...

Opadané lístie, stíchnuté lastovičie hniezda, zubaté slnko... to všetko v nás evokuje jeseň. A s jej príchodom opäť ožili múry našej školy. Do jej lavíc v aktuálnom školskom roku zasadlo spolu 524 žiakov. Privítali sme 65 prváčikov, ktorí sú rozdelení do troch tried. Okrem nich máme na škole 21 ďalších tried - z toho jednu špeciálnu. Našich žiakov vyučuje 44 pedagogických zamestnancov. O školský klub detí mali rodičia aj tento rok veľký záujem, preto pracuje v štyroch oddeleniach.

Okrem školských povinností sa žiaci pod vedením učiteľov venujú rôznym zaujímavým aktivitám, či už v popoludňajšom čase alebo v rámci bohatej ponuky sedemnástich krúžkov. V septembri sme sa opäť zapojili do zberu papiera, žiaci vyrábali záložky do kníh, svojimi projektami sme podporili „Európsky týždeň jazykov“, ... Svoju pozornosť venujeme aj predmetovým olympiádam - organizovali sme olympiádu v slovenskom jazyku a žiaci sa už teraz pripravujú na ďalšie zaujímavé súťaže. Október u nás patrí

projektu „Do školy na bicykli“, ktorým nielen šetríme životné prostredie, ale podporujeme aj svoje zdravie a venujeme sa aj iným pridruženým aktivitám počas vyučovacích hodín, ktoré podporujú kreativitu našich žiakov.

Prajem všetkým učiteľom, žiakom a ich rodičom, aby bol tento školský rok pre nás úspešný a plný nielen vzdelávania, ale aj pravej školskej atmosféry, ku ktorej neodmysliteľne patria mimoškolské aktivity.

**Text a foto:
Martina Kajatýová**

Pestrá jeseň v umeleckej škole

Je pre nás potešujúce, že záujem o štúdium na Základnej umeleckej škole Valaliky je i v tomto školskom roku vysoký.

Školu navštevuje v súčasnosti 678 žiakov. Priamo v obci Valaliky v rámci dvoch pracovísk študuje 97 mladých hudobníkov a 95 tanečníkov a výtvarníkov, ostatní sú žiakmi elokovaných pracovísk.

Žiaci sa pod vedením tvorivých pedagógov pripravujú na najbližšie koncerty, výstavy a súťaže, ktoré sa budú konať počas jesenného a adventného obdobia.

Už v úvode školského roka prezentovali svoje schopnosti i na celoslovenských

Lucia Sajková, Jeseň

súťažiach. Tešíme sa najmä z úspechu, ktorým je postup našej žiačky Lenky Koránovej na medzinárodné finále súťaže Euro Pop Contest 2022, ktorá sa bude konať

koncom novembra v Berlíne. Lenka bude reprezentovať našu ZUŠ, obec Valaliky ako jedna z dvoch speváčok vybraných za celé Slovensko.

Nataša Šoltésová

Všetkým našim žiakom prajeme rok plný tvorivých zážitkov. Tešíme sa na umelecké stretnutie s Vami.

**Anna Gordan
Foto: z archívu zuš**

Z materskej školy do sveta

Ako si začala?

Môj brat Adam začal chodiť na tréningy stolného tenisu v sále kultúrneho domu. Cestou zo škôlky sme s našim otcom zašli na tréning a čakali, kým Adam skončí. Tréningy sa mi veľmi zapáčili a skúsila som to tiež. Cítila som, že sa mi veľmi darí a rýchlo napredujem, na čom mali zásluhu tréneri aj starší hráči, ktorí sa mi venovali.

Veľmi mi pomohlo, že som sa hneď zúčastňovala turnajov rôznych vekových kategórií. Všade som zaujala nielen tým, že som bola najmladšia, ale aj svojimi úspechmi.

Čo si najviac ceníš z toho obdobia?

Darilo sa mi vyhrávať v rámci Slovenska v rôznych, aj starších vekových kategóriách. Úspechy ma tešili, ale aj zaväzovali ku zvýšenému tréningovému úsiliu. Dostala som sa aj do zahraničia na satelitné turnaje. Najviac si vážim to, že som získala veľa dobrých priateľiek.

Z našich Simonu Horváthovú, s ktorou sme vybojovali aj zlaté medaily na Majstrovstvách Slovenska, ale aj priateľky z iných klubov, s ktorými reprezentujeme našu vlasť v zahraničí.

Zahranie. To znie zaujímavo.

V Európe je menej krajín, v ktorých som nebola. Od 14 rokov som stálou členkou reprezentácie. Dostala som sa do Malajzie na Majstrovstvá sveta, do Austrálie, Peru, do Kataru.

V súčasnosti sa pripravujeme na Majstrovstvá sveta družstiev žien v Číne v meste Chengdu.

Čo Ti dal šport ako človeku?

Zistila som, že keď človek ide za svojím cieľom a obetuje sa mu, je možné dosiahnuť veľa. Aj keď začína z postelky v škôlke.

S Emou Labošovou hovoril Ladislav Andor
Foto: archív E. Labošovej

Majstrovstvá sveta v Číne

Na prelome septembra a októbra sa uskutočnili odložené majstrovstvá sveta družstiev v Číne, kde som spolu s Balážovou a Kukul'kovou reprezentovala našu krajinu. Podarilo sa nám historický úspech pre Slovensko, a to štvrtfinále. Doteraz najlepšie ženy skončili na 13. mieste v roku 2000. Pre mňa je to asi môj najväčší úspech v kariére, no o to viac si to vážim, že to bola súťaž družstiev. Zlomový zápas bol v osemfinále, ktorý sme vyhrali 3:1 nad favorizovanými Francúzkami. Každá získala po jednom bode, čo z toho robí ešte väčší tímový výkon. Ja som v tom zápase porazila aktuálne 17. hráčku svetového rebríčka, čo je úžasné, ale viac ma teší, že som pomohla tímu dosiahnuť tento skvelý výsledok. Týmto výsledkom sme si vybojovali ajmiestenku na Európske hry, ktoré budú budúce leto v Poľsku.

MS Univerzít v Barcelone

Začiatkom novembra som pre zmenu nereprezentovala SR, ale Univerzitu Komenského v Bratislave, ktorú navštevujem. Bolo to na medziuniverzitných majstrovstvách sveta, kde sa mi podarilo vyhrať titul vo dvojhre žien. Som veľmi šťastná, že som dostala možnosť a mohla som úspešne reprezentovať univerzitu.

Vďaka stolnému tenisu a podpore od Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu a Národného športového centra môžem vidieť aj obrovský kus sveta, čo si veľmi vážim. No bez tréningu a dosahovania výsledkov by som nikdy nebola tam, kde som.

